

Gebiedsplan 2025

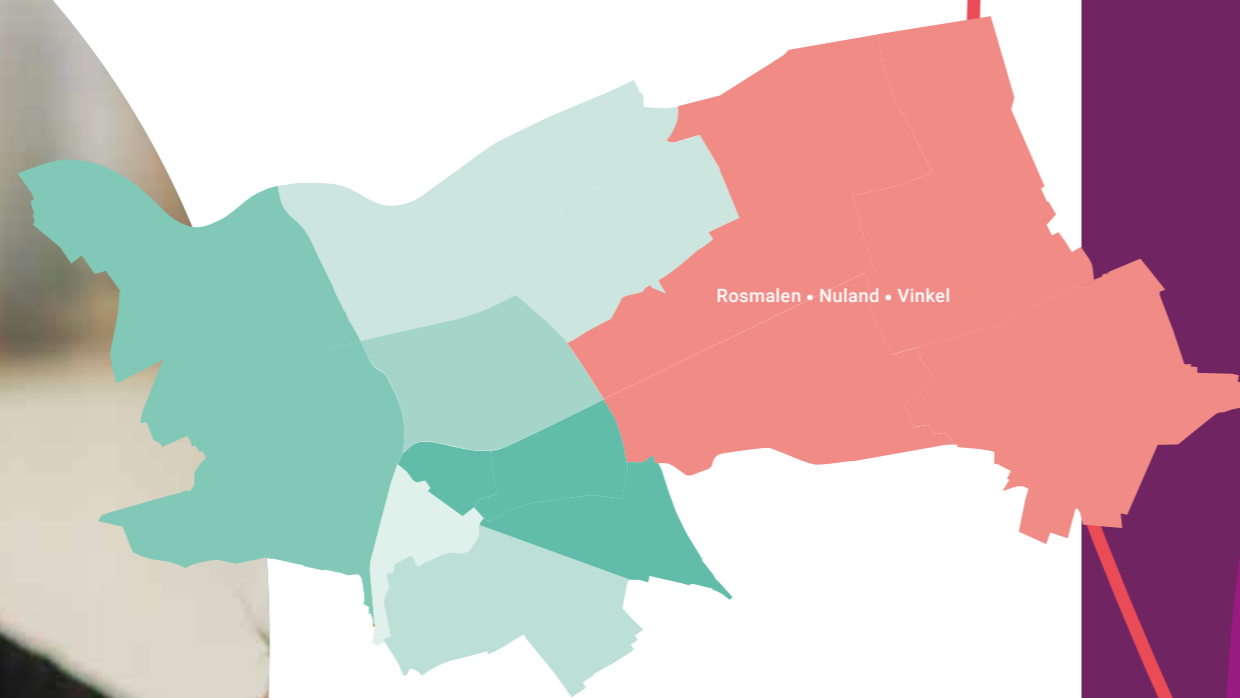
Rosmalen - Nuland - Vinkel

Farent

GEBIEDSTEAM

Rosmalen • Nuland • Vinkel

Samen maken wij de wijk sterker!

Inhoudsopgave

1. Kenmerken van het gebied	4
2. Het verhaal	6
3. Krachten en kansen	7
4. Impact/effort matrix	9
5. Focus 2025 – een analyse	11
6. Tenslotte	12

Colofon

Titel: Gebiedsplan 2025 - Rosmalen, Nuland, Vinkel

Publicatiedatum: December 2024

Uitgave door: Farent Sociaal Werk

Auteurs: Saskia Hordijk en Ellen Huinink

Vormgeving: VisionArt Creatie & Communicatie

Om het gebiedsplan effectief en transparant te maken, hebben we gebruik gemaakt van kwalitatieve input en kwantitatieve data. De kwalitatieve data komen vanuit de ervaringen en belevingen van medewerkers van Farent, gemeente 's-Hertogenbosch, GGD, MEE en Jongerenwerk073. In twee ontwerpsessies hebben we met elkaar de sterke en minder sterke punten opgehaald en focus aangebracht. De kwantitatieve data zijn beschikbaar gesteld door de gemeente 's-Hertogenbosch, die met medewerking van Remo van Boerdonk zijn geanalyseerd. Deze gegevens vormen de basis van dit gebiedsplan. Gebruik deze kwalitatieve en kwantitatieve data als basis voor gezamenlijke initiatieven en onderbouwde besluitvorming in de uitvoeringsplannen.

De data die in dit plan wordt gebruikt, is beschikbaar voor raadpleging via de netwerkcoördinator van het gebied.

Copyright: © 2024 Farent Sociaal Werk.

Fotografie: Shutterstock

Kenmerken van het gebied/ de wijken: kwantitatief (data)

	Wijken			
	Rosmalen Zuid	Rosmalen Noord	Vinkel	Nuland
Buurtscore (nee/nooit = 0 ja/zeker = 100)				
Voldoende sociale contacten	86,8	87	87,7	89
Eenzaam of alleen voelen	19,6	20,7	20,3	17,5
Moeite met rondkomen	10,5	9,7	10,1	4,9
Voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid	81,1	75,9	75	70,5
Schaalscore				
Sociale cohesie	7,2	6,7	7,4	7,4
Rapportcijfer				
Contact met buurtbewoners	7,9	7,4	7,9	7,9
Gezond leven	7,9	7,7	7,6	7,6
Gelukkig zijn	7,7	7,7	7,8	8,1
Percentages				
Kan voor hulp terecht bij bekenden	74%	78%	80%	86%
Huishouden met laag inkomen	3%	2%	2%	2%
Huishoudens met bijstandsuitkering	3%	3%	1%	2%
Doet wel eens vrijwilligerswerk	43%	39%	47%	46%
Afgelopen 12 maanden actief in de buurt geweest	40%	26%	35%	28%
Mantelzorgers	15%	15%	15%	15%

Wijk/ buurt	aantal inwoners totaal	% inwoners 0-3 jaar	% inwoners 4-11	% inwoners 12-17	% inwoners 18-24	% inwoners 25-39	% inwoners 40-54	% inwoners 55-64	% inwoners 65-74	% inwoners 75-84	% inwoners >85	% sociale huurwoningen	% inwoners geboren buiten Nederland	% inwoners geboren buiten Europa
05 wijk Rosmalen zuid	9731	4%	9%	7%	6%	14%	19%	14%	14%	9%	3%	15%	6%	3%
06 wijk Rosmalen noord	12883	4%	8%	6%	7%	16%	18%	17%	13%	8%	2%	18%	7%	4%
13 wijk Nuland	4701	4%	8%	6%	8%	17%	18%	15%	12%	7%	4%	17%	7%	3%
14 wijk Vinkel	2848	4%	6%	5%	9%	17%	18%	19%	13%	6%	2%	4%	6%	4%

Het verhaal van Rosmalen, Nuland en Vinkel

Rosmalen, Vinkel en Nuland, onderdeel van de gemeente 's-Hertogenbosch, staan bekend om hun sterke onderlinge verbondenheid en actieve gemeenschapsleven. De balans tussen een mooie natuurlijke omgeving en sociale structuren maakt dit gebied prettig om in te wonen.

Sterk verenigingsleven

Het verenigingsleven speelt een grote rol in de dorpen. Bewoners, jong en oud, doen actief mee. Jongeren ontwikkelen hun talenten en leren verantwoordelijkheid te nemen, terwijl vrijwilligers en mantelzorgers een belangrijke bijdrage leveren aan informele hulp en zorg. De Infopunten in Nuland en Vinkel zijn hier een goed voorbeeld van. Deze plekken bieden ondersteuning bij vragen over werk, geld, zorg en andere onderwerpen.

Uitdagingen in leefbaarheid

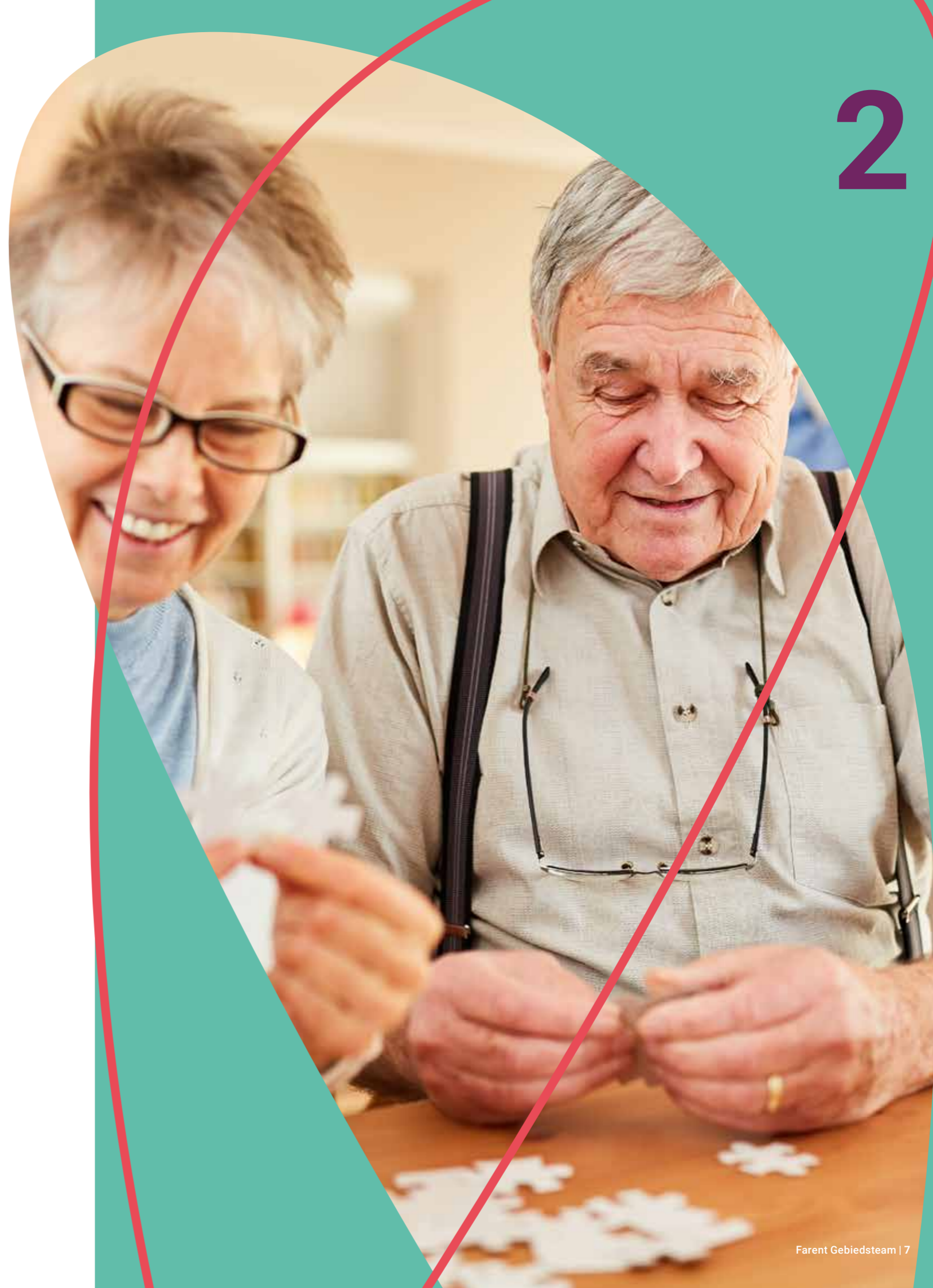
Hoewel het gebied veel positieve kenmerken heeft, zijn er ook uitdagingen. Vergrijzing zorgt bijvoorbeeld voor meer langdurige hulpvragen, en problemen zoals alcohol- en drugsgebruik vragen om aandacht. Toch biedt de komst van nieuwe wijken, zoals Pelgrimshoeven en Coudewater, kansen om buurten te bouwen waar mensen elkaar makkelijker vinden en samenwerken. Mantelzorg is een belangrijke pijler in het gebied, met veel mantelzorgwoningen en ondersteuning voor degenen die deze zorg op zich nemen.

Ruimte voor verbetering

Er zijn veel bewonersinitiatieven en vormen van informele hulpverlening, maar niet iedereen voelt zich erbij betrokken. Meer inclusiviteit is belangrijk om ervoor te zorgen dat iedereen een bijdrage kan leveren én ervan kan profiteren. Ook wordt duidelijk dat vrijwilligers niet alles kunnen opvangen; meer ondersteuning en een bredere betrokkenheid zijn nodig om de druk op hen te verlichten.

Samenwerken aan de toekomst

Met aandacht voor nieuwe initiatieven, het versterken van sociale structuren en het ondersteunen van mantelzorgers kan het gebied zich verder ontwikkelen. De basis is er: dorpen waar mensen elkaar kennen en helpen, en samen werken aan een fijne en verbonden toekomst.

Krachten en kansen van Rosmalen, Nuland en Vinkel

We werken met elkaar vanuit de basisopdracht van de gemeente 's-Hertogenbosch:

We willen dat alle inwoners van 's-Hertogenbosch hun talenten kunnen ontplooiën, gezond kunnen leven en indien nodig op een eenvoudige manier een beroep kunnen doen op hulp en ondersteuning die nabij en vrij toegankelijk is zonder beschikking. De basisondersteuning draagt bij aan de versterking van de sociale structuur door inwoners en informele organisaties te ondersteunen bij het organiseren van activiteiten en onderlinge hulp. Daarnaast organiseert de basisondersteuning zelf laagdrempelige activiteiten en hulp in buurten en wijken, in buurtcentra en op scholen, zodat inwoners hun talenten kunnen ontwikkelen en zoveel mogelijk naar vermogen mee kunnen doen aan de samenleving. Hiermee ondersteunt de basisondersteuning de beweging van individuele hulp naar collectieve ondersteuning.

- Hierin worden 5 thema's genoemd:
1. Talent ontplooiën
  2. Gezond leven
  3. Hulp, nabij en eenvoudig
  4. Versterken sociale structuur
  5. Van individueel naar collectief

Op basis van deze thema's hebben we in twee sessies de sterke en minder sterke punten van het gebied opgehaald. Of wel de krachten en de kansen:

Kracht

Kans

3

	Kracht	Kans
Talent ontplooiën	Er is een rijke cultuur van bewoners-initiatieven en informele hulpverlening, wat de ontplooiing van talenten in de gemeenschap bevordert. Actieve vrijwilligers dragen hieraan bij door hun betrokkenheid bij diverse projecten en activiteiten, waardoor de mogelijkheden voor persoonlijke groei en samenwerking worden vergroot. Dit creëert kansen om inwoners collectief te verbinden en hen te inspireren tot het nemen van nieuwe initiatieven.	Hoewel er veel initiatieven zijn gericht op persoonlijke ontwikkeling, is de toegankelijkheid hiervan niet voor iedereen gelijk. Bepaalde groepen bewoners voelen zich minder betrokken, wat wordt versterkt door de grote verschillen in draagkracht binnen de gemeenschap. Dit belemmert de inclusiviteit en creëert ongelijkheden in de mogelijkheden om mee te doen of te profiteren van beschikbare hulp.
Gezond leven	De natuurlijke omgeving biedt ruime mogelijkheden voor een gezond leven, met een actieve levensstijl die wordt gestimuleerd door de nabijheid van natuur en een sterk verenigingsleven, vooral onder jongeren. De relatief grote aanwezigheid van ouderen vormt een basis voor inter-generationale samenwerking en zorg, wat bijdraagt aan een gezonde en evenwichtige samenleving.	Ondanks de focus op een gezonde leefomgeving, is het normaliseren van drugs- en drankgebruik een zorgwekkende trend, vooral onder jongeren. Tegelijkertijd vormt de vergrijzing een uitdaging, waarbij het grote aandeel ouderen vraagt om aangepaste voorzieningen en een evenwichtige samenstelling van de gemeenschap.
Hulp, eenvoudig en nabij	Het gebied biedt laagdrempelige hulp, waarbij veel bewoners actief zijn als vrijwilligers om ondersteuning te bieden aan hun buurtgenoten.	Schaamte om hulp te vragen is een belangrijke belemmering, zowel bij jongeren als ouderen, waardoor sommige inwoners niet de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben.
Versterken sociale structuur	Er is sprake van een sterke sociale cohesie, waar bewoners elkaar kennen en naar elkaar omzien. Dit wordt versterkt door een hecht verenigingsleven en de actieve betrokkenheid van zowel jongeren als volwassenen in het dorpsleven. De grote beschikbaarheid van mantelzorgwoningen en de lage mate van eenzaamheid onder inwoners benadrukken de verbondenheid en zorgzaamheid in deze gemeenschappen.	De sterke "ons kent ons"-cultuur, die veel voordelen biedt, kan tegelijkertijd een drempel vormen voor nieuwkomers of mensen die buiten het sociale netwerk vallen. Vrijwilligerswerk, hoewel essentieel, vraagt steeds meer maatwerk en ondersteuning om duurzaam te blijven. Bovendien zijn er spanningen tussen de traditionele dorpscultuur en nieuwere invloeden, zoals straatcultuur, die het sociale evenwicht kunnen verstoren.
Van individueel naar collectief	Er zijn volop kansen om inwoners op thema's bij elkaar te brengen. Hiermee verbinden en informeren we de inwoners, waardoor hulp vragen makkelijker voor hen wordt.	De "ons kent ons"-cultuur, hoewel verbindend, kan ook een gevoel van sociale controle creëren, wat voor sommige bewoners een drempel is om hulp te zoeken.

Impact/effort matrix

Om met elkaar te kunnen bepalen waar we gaan beginnen, waar we de focus op leggen, hebben we de impact/effort matrix ingevuld. Op deze manier zie je waar we het beste kunnen beginnen, namelijk met datgene dat weinig moeite kost, maar een hoge impact heeft.

	Hoge impact		
Weinig moeite	<p>We gaan inloopactiviteiten bij het jongeren centrum organiseren in samenwerking met groep 7/8 en het jongerenwerk: Door jongere generaties te betrekken, versterken we de band tussen jeugd en de gemeenschap én bevorderen we vroegtijdige sociale cohesie.</p> <p>We gaan inloopactiviteiten vanuit de afdeling kind en gezin organiseren om bekend gezicht bij deze doelgroep te worden: Dit verhoogt toegankelijkheid en vertrouwen voor gezinnen met vragen of behoeften, waardoor sneller passende hulp geboden kan worden.</p> <p>We gaan de samenwerking met S-port zoeken: Samenwerken met sportinitiatieven kan beweging en sociaal contact stimuleren, wat bijdraagt aan gezondheid en welzijn.</p>	<p>We gaan onderzoeken wat er niet inclusief is en voor wie: Door inzicht te krijgen in uitsluitende factoren, kunnen we concrete stappen zetten richting een écht inclusieve aanpak.</p> <p>We gaan een plan bedenken om talentontplooiing inclusief te maken: Inclusieve talentontwikkeling zorgt voor kansen voor iedereen, ongeacht achtergrond, en versterkt de veerkracht van de gemeenschap.</p> <p>We gaan in onze eigen caseload kijken wie we, op thema's zoals eenzaamheid, aan elkaar kunnen koppelen: Het creëren van verbindingen tussen inwoners kan hun welzijn verbeteren.</p> <p>We gaan sleutelfiguren inzetten: Sleutelfiguren kunnen als bruggenbouwers vertrouwen en bereik binnen specifieke gemeenschappen vergroten.</p> <p>We gaan een online infopunt/ forum/ platform maken: Een digitaal platform biedt toegankelijkheid en vergroot betrokkenheid van inwoners die minder fysiek aanwezig kunnen zijn.</p>	Veel moeite
	<p>We gaan thema-avonden voor de bewoners organiseren (langere termijn impact): Thema-avonden versterken buurtcohesie en bieden een podium voor gedeelde belangen en ideeën.</p>	<p>We gaan onderzoeken welke thema's er spelen en daar als professionals op in spelen: Door bewustzijn van de thema's kunnen we gericht werken, al kan de impact in de praktijk beperkt zijn als slechts een deel van de buurt betrokken wordt.</p>	
	Lage impact		

Focus 2025 - een analyse

Uit een analyse van de kwantitatieve gegevens en de kwalitatieve input op basis van belevingen en ervaringen in de wijken, komen een aantal punten die in 2025 aandacht behoeven:

Versterken van sociale cohesie en verbinding. Organiseer laagdrempelige ontmoetingen om groepen samen te brengen en versterk eigenaarschap bij bewoners door hen actief te betrekken bij de organisatie van activiteiten.

- **Kwantitatief:** Bewoners voelen zich over het algemeen betrokken bij hun leefomgeving (gemiddeld 75 uit de 100 punten), maar de sociale cohesie-scores (6,7-7,4) verschillen tussen wijken en laten ruimte voor verbetering.
- **Kwalitatief:** Hoewel bewoners elkaar kennen en betrokkenheid tonen, wordt een kloof ervaren tussen verschillende groepen, zoals jong en oud, huurders en kopers. De sterke "ons kent ons"-cultuur kan nieuwkomers buitensluiten.

Gezond leven en verslaving aanpakken. Organiseer bewustwordingscampagnes, faciliteer sport- en natuuractiviteiten gericht op jongeren en zet preventieprogramma's op scholen in.

- **Kwantitatief:** De scores voor gezond leven (7,6-7,9) zijn goed.
- **Kwalitatief:** Bewoners maken zich zorgen over de normalisering van drugs- en alcoholgebruik, vooral onder jongeren. Tegelijkertijd biedt de natuurlijke omgeving veel kansen voor een gezonde levensstijl.

Hulp nabij en eenvoudig. Verlaag de drempel door inlooppmomenten bij jongerencentra en buurtcentra te organiseren. Creëer een anoniem online platform voor hulpvragen en advies en zet voorlichtingssessies in over hoe en waar hulp te vragen.

- **Kwantitatief:** Veel bewoners (74%-86%) geven aan hulp te kunnen vragen bij bekenden.
- **Kwalitatief:** Schaamte om hulp te vragen speelt vooral bij ouderen en jongeren. Sommigen weten niet waar ze terecht kunnen of voelen zich ongemakkelijk om hulp te vragen.

Vrijwilligers en mantelzorg ondersteunen. Stimuleer vrijwilligers deel te nemen aan trainingen van bijv. Galant. Maak gebruik van de mantelzorgconsulenten van Farent.

- **Kwantitatief:** Vrijwilligerswerk is belangrijk (39%-47% van de bewoners draagt bij). Mantelzorg blijft stabiel met 15%.
- **Kwalitatief:** De druk op vrijwilligers en mantelzorgers neemt toe, de grens van hun inzetbaarheid wordt bereikt. Veel vrijwilligers vragen om meer ondersteuning en erkenning.

Tenslotte

Dit plan is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld, ondanks dat het onder tijdsdruk is gemaakt. In de volgende stappen in het proces is nog voldoende mogelijkheid om ieders mening te horen en te verwerken in de uitvoeringsplannen.

Proces gebieds- en uitvoeringsplannen

November 2024:

- Medewerkersbijeenkomst: ophalen huidige situatie van de wijken als input voor het verhaal van het gebied
- Ontwerpsessie gebiedsplan: krachten, kansen en focus van een gebied als input voor de gebiedsplannen

December 2024:

- Conceptversie naar deelnemers en lectoraat Fontys ter controle
- 19 december: plan is klaar

Eerste kwartaal 2025

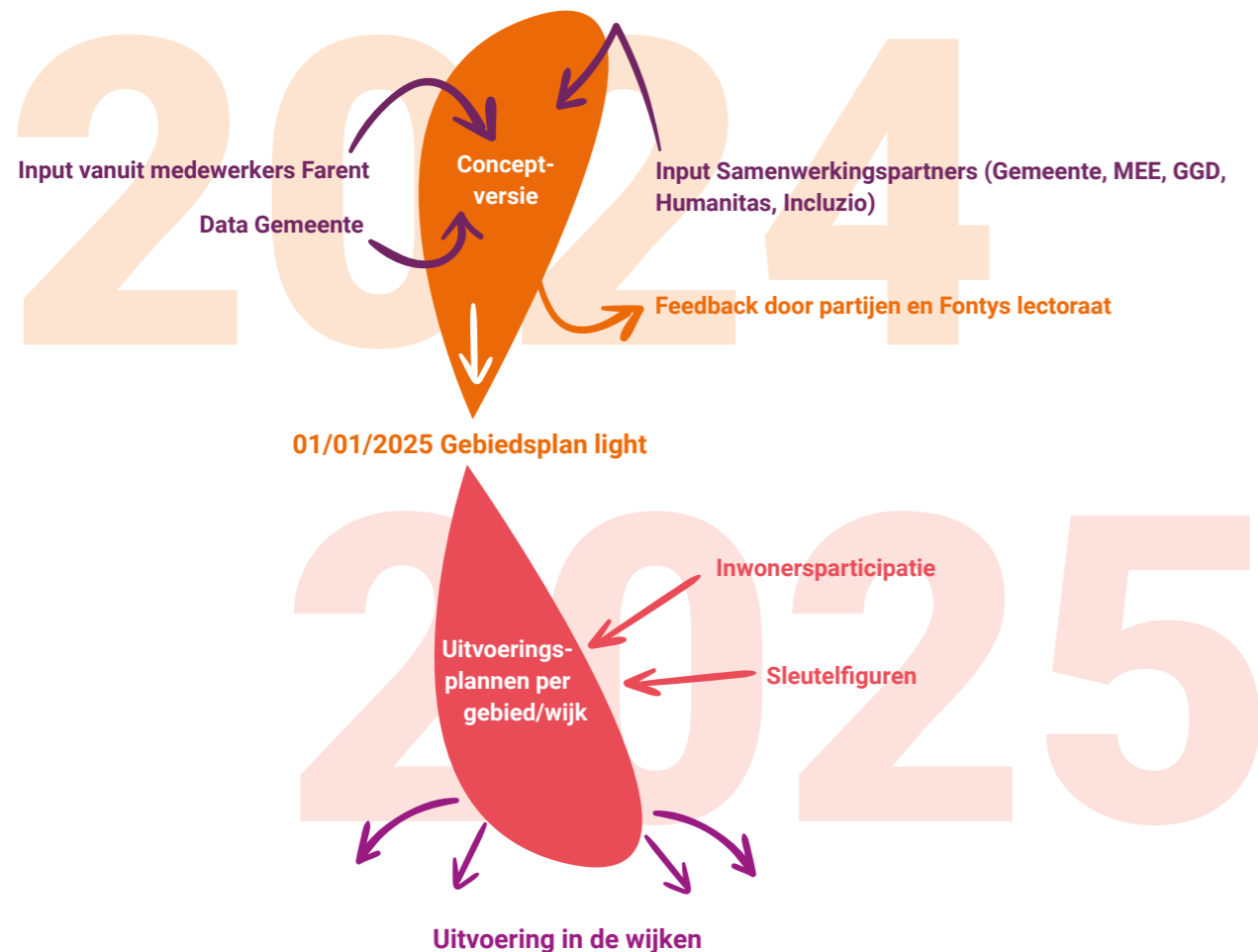
- Uitvoeringsplannen maken
- Gebiedsplan kan op kleine onderdelen aangescherpt worden en wordt dan vastgesteld voor heel 2025
- Uitvoeringsplannen worden elk kwartaal geëvalueerd en bijgesteld volgens de PDCA-cyclus

Q3 2025

- Start verzamelen data voor gebiedsplannen 2026

Q4 2025

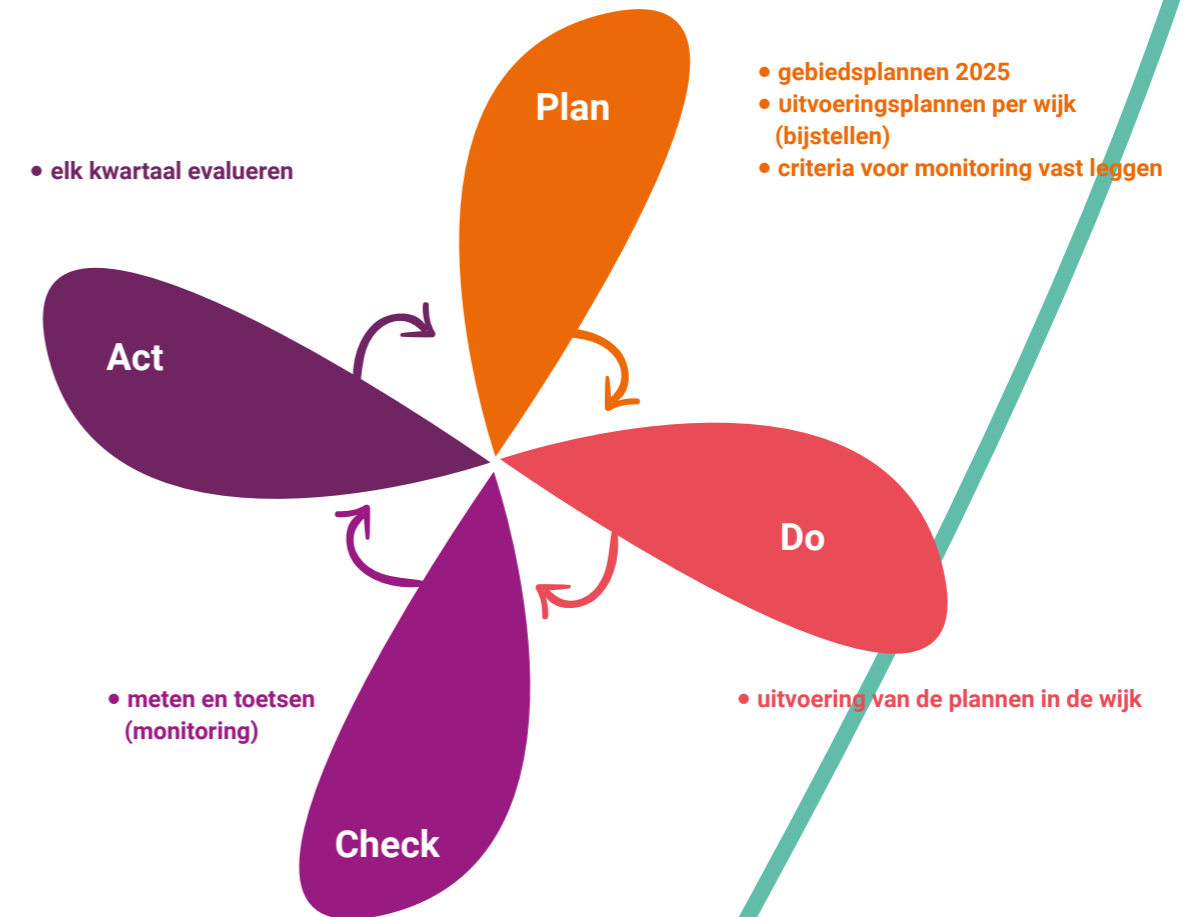
- Vormgeven gebiedsplannen 2026

Uitvoeringsplannen

Naast dit gebiedsplan, dat een globaal beeld van het gebied geeft en de focuspunten waar we in 2025 gezamenlijk aan gaan werken, zal de nadruk in de uitvoering op de uitvoeringsplannen komen te liggen. In dit plan wordt samen met inwoners en belangrijke partners de vraag beantwoord hoe het gebiedsplan in de wijken ten uitvoering komt. Dit vraagt om een nauwkeuring proces, waarbij iedereen gehoord wordt en duidelijke afspraken gemaakt worden.

Het gebiedsplan is voor 2025 vastgesteld. Het uitvoeringsplan wordt elk kwartaal geëvalueerd en bijgesteld.

Advies inhoud uitvoeringsplannen

Bekijk de kwantitatieve data en vergelijk deze met de kwalitatieve verhalen, ervaringen en belevingen: wat valt op, waar zitten de overeenkomsten en verschillen en welke leefgebieden verdienen aandacht?

Beschrijf dit in een uitvoeringsplan met de elementen:

- Urgentie: Waarom is het belangrijk dat dit aangepakt, uitgevoerd, veranderd wordt?
- Bereik: Wie bereik je met de plannen, wie profiteert van de aanpak, hoe ga je dit monitoren?
- Haalbaarheid: Hoe zorg je ervoor dat de plannen ook realistisch zijn en uitgevoerd kunnen worden?

088 - 023 75 00
www.farent.nl